

201000772

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Врз основа на член 11 став (1) алинеја 4 и член 61 став (1) алинеја 2 од Законот за возила („Службен весник на Република Македонија” бр. 140/08), министерот за економија донесе

ПРАВИЛНИК ЗА ОДОБРУВАЊЕ НА ПРЕПРАВЕНИ И ПОПРАВЕНИ ВОЗИЛА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник поблиску се пропишуваат постапката за извршување на работите при одобрување на преправени и поправени возила, просторните услови, опремата, уредите и кадарот на техничките служби за вршење на работите на одобрување на преправени и поправени возила, како и формата и содржината на потврдата за сообразност за преправено, односно поправено возило.

Член 2

Одделните изрази употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. „уред” е систем, составен дел, самостојна техничка единица или направа, кој е од суштествено значење за безбедно учество на возилото во сообраќајот, односно има непосредно или посредно влијание на техничко-безбедносни и конструктивно-експлоатациони карактеристики на возилото.

2. „преправка” се зафати со кои се менува масата на возилото, за повеќе од 2,5%, се додаваат или отстрануваат одделни системи, составни делови или самостојни технички единици и направи, се менува првобитната состојба во техничка смисла, или се врши промена на марката, типот, варијантата и изведбата на возилото, вградување на систем за погон на гасно гориво и сл.

3. „поправка” се зафати во кои битно се поправа школката, шасијата, системот за потпирање, системот на управување, трансмисијата, уредот за погон со гасно гориво, како и замена на самоносечката каросерија или рамка (шасија) со нова од идентичен тип која претходно не била вградена во друго возило и сл.

Член 3

(1) Категориите возила на кои се применуваат одредбите на овој правилник се категориите утврдени во Правилникот за одобрување на нови моторни и приклучни возила и системите, составните делови и самостојните технички единици наменети за таквите возила, во Правилникот за одобрување на тип на моторни возила со две и три тркала и во Правилникот за одобрување на земјоделски и шумски трактори.

(2) Типот, варијантата и изведбата за одделни категории возила се утврдени за:

- возила на четири и повеќе тркала во Правилникот за одобрување на нови моторни и приклучни возила и системите, составните делови и самостојните технички единици наменети за таквите возила,

- возила на две и три тркала во Правилникот за одобрување на тип на моторни возила со две и три тркала и за

- земјоделските и шумски трактори во Правилникот за одобрување на земјоделски и шумски трактори.

Член 4

При испитувањето поради одобрување на преправени и/или поправани возилата посебно се утврдува дали преправеното, односно поправеното возило, неговите системи, составни делови и самостојни технички единици влијаат врз безбедноста во сообраќајот и при користење и дали влијаат врз животната средина.

Член 5

(1) На испитување поради одобрување подлежат возилата што се преправаат и/или се поправаат, како и возила за кои поради преправка, поправка, или од други причини одделни податоци кои се евидентираат во постапката за регистрација се непознати или неточни.

(2) На испитување заедно со возилото, подлежи секој променет или преправен, или репарирани, или дополнително вграден уред на возилото, кој претходно не бил одобрен, односно на кој поради преправката или репарирањето му се променети и/или непознати техничко-безбедносни карактеристики.

II. ПРЕПРАВЕНИ И ПОПРАВЕНИ ВОЗИЛА

Член 6

Испитување поради одобрување на преправени возила се врши на возило:

1. кое поради промена, или реконструкција, или преадаптирање на матично или претходно надградената каросерија, односно доопремувањето со соодветни уреди се преправа, од еден вид во друг вид, или варијанта или изведба (од товарно во патничко и обратно, од отворено во затворено и обратно и сл.);

2. на кое е реконструирана постоечката каросерија во однос на димензиите, или конструкцијата, или материјалите од кои е изработена, при што, возилото не го менува ниту видот, ниту варијантата, ниту изведбата;

3. на кое е променета матично, односно претходно надградената кабина со кабина од друга изведба, а од ист или друг произведувач, или пак на кое постоечката кабина е реконструирана во однос на изведбата или бројот на седишта, односно легла;

4. на кое е променет бројот на седишта со дополнително вградување или отстранување на седишта од внатрешноста на каросеријата, или е променета насоката на поставеност на седиштата;

5. на кое е реконструирана самоносечката каросерија, односно носечката рамка во однос на конструкцијата, димензиите, или материјалите за градба;

6. на кое е променет вкупниот број, или вид, или тип на оски (мостови), или погонски оски (мостови), или управувачки оски (мостови) или тркала;

7. на кое е преправен или системот на работно кочење, или системот за помошно кочење, или системот за паркирано кочење, или системот за долготрајно забавање (ретардерот-забавачот) во однос на видот, типот, или изведбата, односно бројот на составните делови кои влегуваат во неговиот состав;

8. на кое е преправен системот за еластично потпирање во однос на видот, типот, или изведбата, односно бројот на составните делови кои влегуваат во неговиот состав;

9. на кое е преправен системот за управување во однос на видот, типот, или изведбата, односно бројот на составните делови кои влегуваат во неговиот состав, или пак на кое е променета положбата на управувачот, или доколку е вградено друго управувачко тркало со ист или со различен пречник од она кое го вградил производителот;

10. на кое е променет матично, односно претходно вградениот погонски мотор со мотор од друг вид или тип, или со мотор кој има други карактеристики (сила, или работна зафатнина, или еколошки параметри итн.);

11. на кое е променет матично, односно претходно вградениот погонски мотор со поединечно составен мотор од поединечно набавени елементи и уреди;

12. на матично, односно претходно вградениот погонски мотор е преправен во однос на видот, или типот, или карактеристиките (сила, или работна зафатнина, или еколошки параметри итн.), или бројот на неговите уреди (карбуратор, односно пумпа за впрскување, или турбополнач, или систем за палење, или издувен систем итн.);

13. на кое е променет или преправен некој уред (состав) од трансмисијата, т.е. или главната спојка, или менувачот на брзини, или разводникот на сила, или карданските вратила, или главниот преносник со диференцијалот, или полувратилата, и тоа во однос на видот, типот, изведбата, или карактеристиките;

14. на кое е променет или преправен издувниот систем од аспект на видот, или типот, или распоредот или присутноста на неговите составни делови, во однос на системот кој е одобрен за тоа возило;

15. на кое се преправени или променети или дополнително вградени (на места кои не се предвидени од производителот), уредите за осветлување на патот или уредите за означување на возилото, или уредите за давање светлосни знаци, или контролно-сигналните уреди, или електричната инсталација, и тоа во однос на положбата на возилото, видот, односно типот на вградените компоненти;

16. на кое е променета положбата на возачкото место (од десна на лева страна или обратно), т.е. положбата на командите и контролно-сигналните уреди;

17. на кое е променета положбата на погонскиот мотор или другите уреди од трансмисијата во однос на возилото;

18. кое поради промена на некоја од неговите димензии, или бројот на оски (мостови), или системот за еластично потпирање, или опременоста со уреди итн., односно кое поради промената на изведбата на кабината, или положбата на управувачот, или опременоста со уреди за активна, пасивна и каталитичка безбедност итн. се преправа, од една варијанта во друга варијанта на типот или од една изведба во друга изведба во рамките на варијантата на истиот произведувач;

19. на кое се променети некои од димензиите (растојанието на оските, или растојанието на тркалата, или препустите, или растојанието од тлото, или должината, или широчината, или височината итн.) во однос на матичната, односно претходната изведба;

20. на кое се променети тркалата или пневматиците (конструкција или димензии) со тркала или пневматици кои не се одобрени;

21. на кое со различни зафати (превртување на наплатките, вградување на одстојници-дистанцијали и сл.) се менува трагата на тркалата;

22. на кое е променет нагибот на тркалата;

23. на кое се променети пневматиците со пневматици со исти димензии но различна носивост и кои не се одобрени; и

24. на кое се отстранети браниците.

Член 7

Испитување поради одобрување на преправени возила се врши и на возило во кое дополнително е вграден еден или повеќе уреди за извршување на некоја функција, како:

1. уред за погон на возилото на компримиран или течен гас;
2. команди поради адаптирање на возилото за управување од лице со посебни потреби;
3. паралелни команди поради адаптирање на возилото за обука на возачи (авто-школи);
4. уред за спојување на влечното и приклучното возило (приклучен уред);
5. дигалка, пумпа за преточување, платформа за натоварување и растоварување на превезуваниот товар, влечно витло и сл;

6. разладен уред на товарниот дел од каросеријата поради обезбедување на посебни услови на превезуваниот товар;
7. резервоар, односно резервоари за погонско гориво;
8. уред за чистење на снег или земја, или пак уред за расфрлување на сол или песок по патиштата итн;
9. држачи за резервното тркало, вградени на надворешната страна на возилото;
10. решеткаст штитник за светла, бришачи на светлата итн;
11. уред на кука за стабилизација на едноосна приколка;
12. заштитен уред во цврста изведба, сличен на “Hardtop”, кој е составен дел на возилото и формира затворена возачка кабина;
13. заштитни фолии или обоено стакло како заштита од сонце;
14. систем за греење или замена на грејачите со друг тип;
15. светосносни уреди (освен ако се вградуваат светла од одобрен тип и возилото во кое се вградуваат било одобрено и со такви светла);
16. бришачи на светла (освен ако се вградуваат бришачи од одобрен тип и возилото во кое се вградуваат било одобрено и со такви бришачи); и
17. други слични уреди.

Член 8

На испитување поради одобрување на поправено возило, подлежи секое возило кај кое, поради хаварија, дотраеност или друга причина, битно се поправа некој од матично вградените, односно постоечките уреди, кои се суштествени од аспект на безбедноста во сообраќајот, како:

1. самоносечката каросерија, односно носечката рамка;
2. надградбата - каросеријата на возилото;
2. уредите од системот за работно кочење, или системот за помошно кочење, или паркирната кочница, или уредот за долготрајно забавување на возилото (забавачот-ретардерот);
3. уредите од системот за управување;
4. уредите од системот за еластично потпирање;
5. уредите на погонскиот мотор на возилото;
6. уредот за спојување на влечното и приклучното возило; и
7. други уреди кои имаат влијание врз безбедноста на возилото.

Член 9

Зафат при кој возило е надградено на самоносечка каросерија (школка), или рамка (шасија) која претходно не била вградена во регистрирано возило во Република Македонија а не се смета за поправка во смисла на член 2 точка 3 на овој правилник, се смета за единечно составување на возило и таквото возило подлежи на одобрување согласно Правилникот за единечно одобрување на возило.

III. ПОСТАПКА ПРИ ИСПИТУВАЊЕТО НА ВОЗИЛАТА

Член 10

(1) При испитувањето на возилата и уредите согласно овој правилник се применуваат соодветните технички барања на основно ниво со примена на постапки за одобрување на уникатни возила утврдени во Правилникот за единечно одобрување на возило, техничките нормативи и препораки на производителите, правилата од техничките науки, општите технички принципи и знаења, како и развиените методологии на примена на алтернативните постапки на испитување (инженериски проценки, пресметки, поедноставени испитувања и сл.) од страна на овластената техничка служба.

(2) Со изведувањето на преправката и/или поправката, возилото или уредот не треба да се доведе во сигурносно понеповолна состојба во однос на претходната состојба, односно сличните изведени конструкции.

(3) При одобрување на преправените или поправените возила, за веќе вградените уреди и опрема, се земаат во предвид техничките барања што важеле на денот кога возилото било прв пат одобрено или регистрирано, а за нововградените уреди и опрема се земаат во предвид техничките барања што важеле во времето кога тие генерациски се вградувани.

(4) При испитувањето на возилото со дополнително вграден уред, односно уреди, на детална контрола подлежат и уредите и карактеристиките на возилото, кои се во директна или индиректна зависност со дополнително вградениот уред, односно уреди, додека контролата на другите уреди и карактеристики на возилото, кои не се во никаква зависност со дополнително вградениот уред, односно уреди, не е детална и нивната присутност и состојба при испитувањето нема влијание врз негативниот, односно позитивниот резултат на испитувањето на возилото.

(5) При испитувањето на возилото со преправен, односно поправен еден или повеќе уреди, на детална контрола подлежат и уредите и карактеристиките, кои се во директна или индиректна зависност со преправен или поправен уред, додека контролата на другите уреди и карактеристики на возилото, кои не се во никаква зависност со преправениот или поправениот уред, не е детална и тие со својата состојба при испитувањето не влијаат врз негативниот, односно позитивниот резултат од испитувањето на возилото.

(6) Ако при испитувањето на поединечно преправеното возило се констатира, неприсутност или недостиг на еден или повеќе негови уреди, кои не се во никаква зависност со преправката, таа констатирана состојба нема влијание врз негативниот, односно позитивниот резултат на испитувањето на возилото.

(7) Со преправката на возилото од еден вид во друг вид, односно од една варијанта на видот во друга варијанта, како и со преправката, односно промената на еден или повеќе негови уреди (освен самоносечката каросерија, односно носечката рамка) не треба да се менува годината (датата) на производство на возилото.

(8) Независно од тоа дали при битната поправка на возилото се користени репарирани, користени или нови уреди, односно делови од уреди, (освен самоносечката каросерија, односно носечката рамка), годината (датата) на производство на возилото не се менува.

(9) Во случајот на поправка при која се врши замена на самоносечката каросерија, односно на носечката рамка, годината на производството на возилото се утврдува на следниот начин:

- како година на производството на поправеното возило се утврдува последната година на производство на тој тип возило доколку сите уреди од возилото ги исполнуваат техничките барања за таа утврдена година на производство и ако годината на производство на новата самоносечка каросерија (школка), односно носечка рамка не е пред таа година, или

- како година на производството на поправеното возило се утврдува годината на производство на новата самоносечка каросерија (школка), односно носечка рамка, доколку таа е постара од последната година на производство на тој тип возило, а сите уреди од возилото да ги исполнуваат техничките барања за таа утврдена година, или

- како година на производството на поправеното возило се утврдува годината на производство на возилото пред поправката ако не се исполнети барањата од алинеја 1 и 2 на овој став.

Член 11

(1) Испитување поради одобрување преправки и поправки може да се врши само на возило со прописно означена идентификациона ознака (број на шасија) и ознака (број) на погонски мотор.

(2) Кај возилата кај кои поради видот на поправката, согласно член 2 точка 3 од овој правилник, се заменува шасијата, или самоносечката каросерија (школка) со нова шасија или самоносечка каросерија од ист тип, на шасијата, односно на каросеријата се втиснува нов идентификационен број (број на шасија) кој се состои од стариот идентификационен број (број на шасија) со додавка „/” (коса црта) и година на вградување.

Член 12

За потребите на испитувањето сопственикот на возилото, на овластената техничка служба ги приложува на увид сите документи на потеклото на возилото и поодделните негови уреди, а воедно ги обезбедува и приложува одобренција и друга документација за дополнително вградените уреди и материјали во возилото.

Член 13

Испитувањето на возилата се врши во просторија на техничката служба, а може да се врши и надвор од просторија на техничката служба, доколку потребните испитувања го бараат и можат тоа.

Член 14

(1) Веќе еднаш регистрираните возила за кои е потребно поединечно испитување поради преправка, односно поправка се упатуваат на испитување во овластената техничка служба со упатница издадена од органот надлежен за вршење на работите од областа на внатрешни работи, чија форма и содржина е дадена во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Упатницата од став (1) на овој член се издава врз основа на констатираната, односно пријавената причина за испитување на возилото од страна на правното лице за технички преглед, службата за контрола и регулирање на сообраќајот, инспекциската служба во патниот сообраќај, или сопственикот-носителот на правото за користење на возилото.

(3) Во упатницата од став (1) на овој член јасно и недвосмислено се наведува основата, односно причината поради која возилото се упатува на испитување поради преправка или поправка.

Член 15

(1) Во рамките на испитувањето поради одобрување на преправено или поправено возило, овластената техничка служба, во зависност од причината за испитување на возилото, врши утврдување и по потреба испитување на сите или дел од следниве податоци и карактеристики на возилото:

1. идентификационите податоци за возилото и нивна споредба со податоците од базата за податоци за возилата, односно производната документација за возилото;

2. вид на возилото, марка, тип, варијанта и изведба, како и неговата конструктивна, односно структурна концепција;

3. масените параметри на возилото и нивна споредба со легално дозволените за регистрација, односно декларираниите од страна на произведувачот на возилото, односно технички можните во зависност од конструкцијата на возилото;

4. димензионите параметри на возилото и нивна споредба со легално дозволените, односно декларираниите од страна на произведувачот на возилото;

5. опременоста на возилото со уреди согласно со прописите од областа на возилата, а во зависност од видот на возилото и годината на производство;

6. видот, произведувачот, типот, карактеристиките и одобренцијата на вградените уреди во возилото, како и споредба на карактеристиките на истите со легално дозволените, односно декларираниите од произведувачот на возилото или уредот;

7. начинот на вградување на уредите во возилото, како и нивното поврзување и влијание врз другите уреди на возилото и возилото во целост, а во споредба со прописите од областа на возилата, односно техничките барања и препораки на производителите;

8. другите релевантни параметри на возилото (вечно-брзински карактеристики, кочни карактеристики, карактеристики на стабилност и управливост, експлоатациони карактеристики, еколошки карактеристики и друго) и нивна споредба со легално дозволените, односно декларираниите од страна на производителот на возилото; и

9. параметрите на активна, пасивна и каталитичка безбедност на поодделните уреди и возилото во целост, како и нивна споредба со легално дозволените.

(2) При испитувањето на преправените возила, поправените возила и возилата со дополнително вградени уреди, особено се испитуваат: конструктивните особини, функционалноста и техничко-безбедносните својства на преправените (реконструираниите), односно репарираниите, односно нововградените уреди, како и нивното вградување и влијание врз функционирањето и техничко-безбедносните својства на другите уреди од возилото и возилото во целост.

(3) Доколку дополнително вградениот уред е променет, поправен или адаптиран за вградување во возилото, овластената техничка служба врши испитување и утврдување на:

1. видот, намената, типот и технички карактеристики на уредот во споредба со техничките барања за таков уред, неговата компатибилност со возилото во кое е вграден и со декларацијата на неговиот производител;

2. функционално-безбедносните карактеристики на уредот поединечно и во состав со другите уреди од возилото; и

3. параметрите на надежност доколку за уредот постојат такви технички барања.

Член 16

(1) Доколку со преправката се врши зголемување на масата на возилото, потребно е истовремено да се изврши замена на елементите на системот за потпирање и на други системи и делови (системот за кочење, системот за управување и сл.) каде што тоа е неопходно согласно документацијата на производителот, со што возилото се преведува во друг тип, варијанта, односно изведба.

(2) Доколку со преправката се врши зголемување на масата на возилото, а извршените преправки на возилото не се во рамките на предвидените и одобрени типови, варијанти, односно изведби согласно документацијата на производителот, се применуваат следните принципи:

- масата на возилото не може да се зголеми за повеќе од 15%,

- истовремено треба да се изврши замена на елементите на системот за потпирање и на други системи и делови (системот за кочење, системот за управување и сл.), доколку постоечките системи и компоненти не се предвидени за новото оптоварување,

- да постои сообразност на извршените промени со техничките барања, согласно член 10 став (1) на овој правилник (како што се корелација на меѓусокиното растојание и висината на тежиштето во контекст на распределбата на силите на кочење помеѓу оските и сл.) и

- возилото после преправката не треба да претставува опасност по неговите корисници и останатите учесници во сообраќајот, како и по животната средина.

Член 17

(1) При испитувањето на возилата со дополнително вграден уред за погон на компримиран или течен гас се спроведуваат активностите утврдени во член 15 став (1) точки 1 и 2 на овој правилник и се врши посебна проверка дали се исполнети одредбите од став (2) на овој член .

(2) Дополнително вградениот уред за погон на компримиран или течен гас со сите негови компоненти треба да ги исполнат технички барања, кои важат во годината (датата) на одобрувањето на преправеното возило, а возилото во целост треба да ги задоволува сите технички барања, како и нормативи на неговиот производител кои важеле во годината (датата) на неговото производство.

(3) При испитувањето на возило со вграден уред за погон на компримиран или течен гас посебно се проверува компатибилноста на сите компоненти од уредот со возилото во целост.

(4) Со испитувањето на возило со вграден уред за погон на компримиран или течен гас посебно се проверува начинот на вградувањето на компонентите од уредот во возилото, особено во однос на местоположбата на резервоарот, неговото прицврстување, заштитата на одделните компоненти, местоположбата и начинот на вградување на водовите, применетите материјали и помошни компоненти.

(5) При испитувањето на возило со вграден уред за погон со компримиран или течен гас, се вршат сите технички проверки за да се осигура неопходната непропусност на гас.

(6) При одобрување на возило со вграден уред за погон со гасно гориво, сопственикот покрај документите од член 12 и член 14 поднесува и потврда за вградување на уредот издадена од овластено правно лице согласно член 54 став (4) од Законот за возила.

Член 18

При испитување на поради одобрување на преправени и поправени возила на кои им се непознати или неточни техничките податоци, во целост се проверува дали возилото и неговите уреди ги задоволуваат важечките техничките барања, а непознатите, односно неточни податоци се утврдуваат на база на спроведување прегледи и/или неопходни испитувања, земајќи ги предвид податоците од базата на податоци за возила, податоците од производителите, како и годината (датата) на производство на возилото.

Член 19

(1) Ако резултатите од испитувањето поради одобрување на преправеното и/или поправеното возило се позитивни, овластената стручна служба издава Потврда за сообразност на преправено/поправено возило.

(2) Формата и содржината на потврдата за сообразноста на преправено/поправено возило е дадена во Прилог 2, кој е составен дел на овој правилник.

(3) Во Потврдата од став (2) на овој член се внесуваат идентификационите податоци на возилото и само оние карактеристики на возилото на чија промена влијаела поправката, односно преправката.

(4) Потврдата за сообразност од став (1) на овој член се издава во еден примерок на подносителот на барањето, која треба постојано да се чува во возилото на кое се однесува.

(5) Овластената техничка служба до органот од член 14 став (1) на овој правилник доставува копија од потврдата за сообразност од став (1) на овој член, заедно со пропратно писмо.

Член 20

(1) Ако резултатите од испитувањето поради одобрување на преправено, односно поправено возилото, се негативни, овластената техничка служба писмено го известува сопственикот на возилото, како и органот од член 14 став (1) на овој правилник дека постапката се прекинува, при што се изнесуваат недостатоците, односно причините поради кои наодите се негативни и на сопственикот на возилото му се предочува дека постапката може да продолжи доколку во рок од 30 дена од денот на доставувањето на известувањето ги отстрани наведените недостатоци.

(2) Доколку сопственикот не постапи согласно ставот (1) на овој член, постапката запира.

Член 21

Ако при испитувањето на возилото се утврди дека возилото ги пречекорува најголемите легални вредности при регистрација во поглед на димензиите, или вкупната маса, или основното оптоварување, а другите резултати од неговото испитување се позитивни, овластената техничка служба во забелешката на издадената потврда за сообразност посочува на утврдените пречекорувања.

Член 22

(1) За издадените потврди за сообразност на преправено/поправено возило овластената техничка служба за испитување води евиденција, која ги содржи следните податоци:

1. реден број на издадената потврда;
2. дата на издавање на потврдата;
3. име и презиме на сопственикот, односно носителот на правото за користење на возилото;
4. марка и тип на возилото за кое се однесува издадениот документ;
5. ознака (број) на шасијата и ознака (број) на моторот на возилото; и
6. причината поради која возилото или уредот се испитувани.

(2) Потврда за сообразност на преправено/поправено возило треба да биде изработена така да не може да се фалсификува.

(3) Овластената техничка служба која ја издава потврдата согласно член 19 став (1) од овој правилник, во својата архива чува копија од издадената потврда за сообразност на преправено/поправено возило.

(4) Техничката служба што издала потврда за сообразност на преправено/поправено возило согласно овој правилник, на барање на сопственикот на возилото, издава дупликат на потврдата на преправено/поправено возило, ако неговиот оригинал бил изгубен или уништен.

IV. ТЕХНИЧКИ СЛУЖБИ

Член 23

(1) Техничките служби вршат или контролираат испитувања потребни за одобрување на преправени и/или поправени возила и во случај на позитивен наод, одобруваат преправени и/или поправени возила врз основа на одредбите од член 19 од Законот за возила.

(2) Техничките служби не може да вршат испитувања за кои не се овластени.

(3) Техничките служби вршат или контролираат испитувања потребни за одобрување на преправени и/или поправени возила може да бидат:

1. Техничка служба што извршува работи во постапката испитување заради одобрување на преправени и/или поправени возила согласно опфатот на работите од овој правилник во целост; и

2. Техничка служба што извршува работи во постапката на одобрување на одделни преправки и поправки во потесна секторска област во согласност со одделните технички барања утврдени во соодветните технички спецификации.

(4) Техничката служба во поглед на кадарот треба да исполнува:

1. Техничка служба од ставот (3) точка 1 на овој член треба да располага со најмалку пет лица во редовен работен однос со високо образование, завршен Машински факултет (од кои најмалку три лица од насока моторни возила и пет години искуство во областа испитување или проектирање, производство и инспекција на возила и две лица од

производна или конструктивна насока со три години работно искуство во струката). Кадарот треба да располага со соодветни вештини, специфични технички знаења (темелни познавања на конструкцијата и испитувањето на возилата, владеење на техниката на испитување, моделирање и симулации и слично) и докажано специфично искуство во примена на испитувачки и алтернативни виртуелни методи и слично и да е оспособен да извршува инженерски испитувања, инженерски оценки, пресметки, спроведување на алтернативни виртуелни постапки на испитување со цел да се обезбеди соодветно ниво на безбедност на патиштата и заштита на животната средина, во најголем можен степен; и

2. Техничката служба од ставот (3) точка 2 од овој член треба да има најмалку три лица со високо образование од кои најмалку две лица со Машински факултет од насока моторни возила со најмалку три години работно искуство во областа на возила и едно лице од Машински факултет од производна или конструктивна насока или Електротехнички факултет со најмалку три години работно искуство во струката. Кадарот треба да располага со соодветни вештини, специфични технички знаења, специфично искуство во секторската област за која се овластува.

(5) Техничката служба треба:

- трајно да обезбедува независност и непристрасност во своето работење;
- да чува деловна тајна;
- да има одговорност за извршувањето на својата дејност;
- да има збирка на прописи за одобрување и други технички прописи за возилата,
- да има докажано искуство во познавањето на системот на одобрување и детално познавање на техничките барања за областите за кои е овластена.

(6) Техничката служба при вршење на работите од својата надлежност не треба да има судир на интереси со правни и физички лица од областа на: проектирање, производство, продажба на возила, уреди и опрема за возила, одржување, и вршење преправки и поправки на возила.

Член 24

(1) Техничката служба од член 23 став (3) точка 1 од овој правилник треба да располага со соодветна просторија - сала за испитувања, која треба да има:

- соодветни услови за спроведување на потребните проверки и/или основни испитувања на возилото;
- соодветен систем за затоплување,
- соодветно осветлување;
- најмалку две врати, за влез и излез од спротивни страни чија широчина треба да овозможуваат несметано движење на возилата, како и безбедна и брза евакуација на лицата од внатрешноста на просторијата кога возилото се наоѓа на вратата, а согласно максималната ширина на возилата според Правилникот за техничките барања за системите, составните делови, самостојните технички единици, опремата, димензиите и вкупните маси и основното оптоварување на возилото, а висината на вратите треба да ги задоволува димензиите утврдени со истиот Правилник за техничките барања за системите, составните делови, самостојните технички единици, опремата, димензиите и вкупните маси и основното оптоварување.

- соодветно уреден канал кој овозможува спроведување на потребните испитувања на возилото;

(2) Техничка служба од член 23 став (3) точка 2 од овој правилник што извршува работи од секторската област треба да располага со соодветен затворен работен простор во кој е можно да се вршат работите кои се опфатени во секторската област, како и канцелариски простор соодветно опремен за водење евиденција и архивирање на документацијата и соодветна техничка опременост согласно потребите за дејноста.

(3) Доколку преправката и/или поправката е од таква природа да преправеното и/или поправеното возило може да има променета емисија на бучава, овластената техничка служба за испитување поради одобрување на преправени и/или поправени возила треба да располага со отворен простор со соодветна подлога и димензии за испитување на бучава.

(4) Овластената техничка служба за испитување поради одобрување на преправени и/или поправени возила треба да располага со соодветен простор за паркирање кој е соодветен на видот на возилата кои се испитуваат и на зачестеноста на изведувањето на таквите работи.

(5) Овластената техничка служба за испитување поради одобрување на преправени и/или поправени возила и нивни уреди треба да располага и со соодветен простор за примање на странките, за архивата и соодветен канцелариски простор за обработка на резултатите на испитувањата и подготовка на документите.

(6) Овластената техничка служба за испитување поради одобрување на преправени и/или поправени возила и нивни уреди треба да располага со информатичка и комуникациска опрема и развиен брз и надежен информациско комуникациски систем.

Член 25

Површините пред и зад просторијата - салата за испитување на возила кај техничката служба од член 23 став (3) точка 1 од овој правилник треба да се изградени, сообраќајно уредени и одбележани и да обезбедуваат услови за безбедно движење на возилата и лицата.

Член 26

Техничката служба од член 23 став (3) точка 1 од овој правилник треба перманентно да располага со важечките национални прописи од областа на возилата, да располага со UN/ECE правилниците кои ги содржат техничките барања за уредите и возилата, да располага со ЕУ прописите кои се однесуваат на возилата, како и да има организирано систем на перманентно следење на развојот на сите прописи кои ги дефинираат техничките барања за возилата, нивните уреди и опрема, да располага со националните и меѓународни стандарди од областа на возилата и нивните уреди, како и со датотека за техничките податоци за поодделни марки и типови на возилата со старост од најмалку 20 години, кои се доминантни помеѓу регистрираните возила во Република Македонија.

Член 27

Доколку поради одобрување на преправено и/или поправено возило е потребно испитување на одделни уреди и карактеристики на возилата за кои постојат технички барања содржани во одделни технички спецификации, ЕСЕ правилници, или ЕУ прописите кои се однесуваат на возилата, стандарди или други прописи, овластената техничка служба треба да располага со услови и опрема за испитување кои овозможуваат спроведување на основни испитувања или соодветни алтернативни постапки.

Член 28

(1) Техничката служба од член 23 став (3) точка 1 од овој правилник заради вршење испитувања на возила кои се преправени и/или поправени така да возилото во целина и/или неговите уреди во однос на своите технички карактеристики не се сведуваат на целосно позната и одобрена изведба која постои кај производителот и кај кои поради тоа е потребно да се направат сеопфатни и комплексни проверки во однос на масените и димензионите параметри, да се направи утврдување на техничко - безбедносните карактеристики на уредите и возилото кои вклучуваат проверки на карактеристиките и

ефикасноста на системите за пренос на силината, системот за кочење, системот за потпирање, системот за управување, светлосно сигналните уреди, приклучните уреди, издувната емисија и бучавата, јакосните карактеристики и слично, истата треба да располага со опрема за основни испитувања спроведени со индикативни мерења и тоа:

1. Уреди за димензионални мерења;
2. Уреди за мерење на маса;
3. Уреди за мерење на сила;
4. Уреди за мерење на температура;
5. Стоперица или друг уред за мерење на време;
6. Уреди за испитување на напонска состојба (оптовареност) на пооделни уреди на возилото;
7. Уреди за мерење на вртежен момент на вртливи елементи;
8. Уред за контунирано регистрирање на бројот на вртежи на вртливи елементи;
9. Уреди за испитување на перформансите на кочење;
10. Уреди за испитување на влечно динамичките карактеристики на возилата;
11. Уреди за испитување на параметрите на управливост, стабилност и комфор на возилата;
12. Уреди за испитување на еколошките параметри (состав на издувни гасови, и бучава) на возилата;
13. Уреди за мерење на електричните величини и електричните врски кај возилата;
14. Уреди за испитување на механичките карактеристики и особини на материјалите од кои се изработени поодделни уреди (делови) на возилата;
14. Соодветна хардверска и софтверска опрема; и
15. Прирачна опрема

(2) Барањата од став (1) на овој член се сметаат за задоволени ако техничката служба располага со било каква конфигурација на опрема која ги има капацитет и функционални карактеристики еквивалентни на опремата наведена во ставот (1).

(3) Техничката служба која изведува работи од секторската област на овој правилник треба да располага со опрема за основни испитувања спроведени со индикативни мерења кои што произлегуваат од општите и специфичните барања на секторската област.

Член 29

(1) Оспособеноста за вршење на работите на технички служби се проверува преку постапка за акредитација спроведена од страна на Институтот за акредитација на Република Македонија.

(2) Техничката служба од член 23 став (3) точка 1 од овој правилник се акредитира согласно член 58 став (3) од Законот за возила и овој правилник.

(3) Техничката служба од член 23 став (3) точка 2 се акредитира согласно член 58 став (3) од Законот за возила, барањата кои се однесуваат на неа од овој правилник и барањата од техничката спецификација за преправени и/или поправени возила по која аплицира.

(4) Техничката служба во своето барање за акредитација дефинира за каков вид техничка служба аплицира согласно член 23 став (3) од овој правилник, како и став (3) на овој член.

(5) Преоценка на оспособеноста за вршење на работите на технички служби се прави во временски интервал кој не е подолг од три години.

Член 30

(1) Постапката за овластување за вршење на работите на техничка служба започнува со поднесување на барање од акредитирана техничка служба до Министерството за економија.

(2) Барањето од став (1) на овој член ги содржи следните податоци:
- назив и седиште на правното лице;
- единствен матичен број на субјектот и даночен број;
- број на вработен стручен кадар и докази за стручната подготовка и
- опис на обемот и задачите кои ќе ги врши правното лице согласно одредбите од член 23 став (3) точка 1 или одредбите од член 23 став (3) точка 2 од овој правилник.

(3) Кон барањето од став (1) на овој член, акредитираната техничка служба доставува:
1. доказ за упис во Централниот регистар на Република Македонија;
2. копии од обрасците М1/М2 за вработениот стручен кадар во редовен работен однос кај правното лице, согласно барањата од член 23 став (4) на овој правилник;
3. доказ за техничка опременост или договор заверен на нотар за користење на техничка опрема со важност од најмалку четири години;
4. доказ дека има склучено договор за осигурување од професионална одговорност;
5. доказ за позитивен бонитет; и
6. копија од сертификатот за акредитација издаден од Институтот за акредитација на Република Македонија, заверена на нотар.

(4) Решението за овластување за вршење на работите на техничката служба, на предлог на органот на одобрување, се издава во рок од 15 дена од приемот на барањето и тоа само за областа за која важи акредитацијата.

(5) Овластената техничка служба е должна трајно да ги исполнува условите од акредитацијата.

(6) На предлог на органот за одобрување, може да се одземе овластувањето на техничката служба во случаите наведени во член 60 од Законот за возила.

(7) Во решението од став (4) од овој член за техничката служба која се овластува согласно член 23 став (3) точка 1 од овој правилник се наведува дека овластувањето се однесува согласно опфатот на работите што произлегуваат од овој правилник, а за техничката служба која се овластува согласно член 23 став (3) точка 2 од овој правилник се наведува, секторската област за која истата е овластена.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 31

Со денот на влегување во сила на овој правилник ќе престане да важи Правилникот за условите, начинот и постапката за испитување на возила на моторен погон и приклучни возила („Службен весник на Република Македонија” бр. 68/93).

Член 32

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 25-128/1
4 јануари 2010 година
Скопје

Министер,
Фатмир Бесими, с.р.

Прилог 1

Упатница за испитување поради одобрување на преправено/поправено возило
(формат А5 - 210x148мм)

(Назив и седиште на органот кој
возилото го упатува на испитување)

Бр. _____

Дата _____

До _____
(Назив и седиште на техничката служба за
испитување)

УПАТНИЦА

за испитување на возило

- Марка и тип:
- Ознака (број) на шасијата:
- Ознака (број) на моторот:
- Сопственост на:

Поради: (накосо се наведува причината поради која возилото се упатува на испитување од страна на надлежниот орган)

М.П.

(Име и презиме со потпис
на овластеното лице)

Потврда за сообразност на преправено/поправено возило

(податоци за техничката служба која ја издава потврдата за сообразност)

ПОТВРДА ЗА СООБРАЗНОСТ
на преправено/поправено возило*

број: _____, датум: _____

I дел

СОС	Сообраќајна дозвола	Податок
0.1	(D.1)	Марка:
0.2	(D.2)	Тип/варијанта/изведба
0.2.1.	(D.3)	Комерцијална(и) ознака(и):
0.6	(E)	Идентификационен број на возилото:
-	(5A)	Година на производство:
16.1	(F.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на возилото (kg):
-	(F.2)	Најголема легална вкупна маса на возилото при регистрација (kg):
16.4	(F.3)	Најголема легална вкупна маса на група возила при регистрација (kg):
13	(G)	Маса на возилото (kg):
0.4	(J)	Категорија и вид на возилото:
38	(38)	Облик и намена на каросеријата:
0.6	(K)	Ознака на одобрение (Во Р. Македонија / ЕУ одобрение):
-	(1K)	Број на ЕУ потврдата за сообразност (СОС):
1	(L)	Број на оски:
5	(5)	Должина на возило (mm):
6	(6)	Ширина на возило (mm):
7	(7)	Висина на возило (mm):
35	(35)	Дозволени пневматици и наплатки:
16.2	(N)	Распределба на најголемата конструктивна вкупна маса по оски (kg) (за возила со најголема конструктивна вкупна маса над 3500kg): 1. 2. 3. 4. 5. и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска);
16.2 (16.4) (18)	(16.2)	Најголемо конструктивно осно (или на група на оски) оптоварување (kg): 1. 2. 3. 4. 5. ; и на приклучната точка (за полуприколка и за приколка со централна оска):
18	(O.1)	Најголема конструктивна вкупна маса на кочена приколка (kg):
18	(O.2)	Најголема конструктивна вкупна маса на неочена приколка (kg):
19	(19)	Најголемо конструктивно оптоварување во приклучокот за приколка (kg):
43.1	(43.1)	Ознака на одобрение на приклучниот уред:
21	(21)	Тип на моторот:
25	(P.1)	Зафатнина на моторот (cm ³):
27	(P.2)	Силина на моторот (kW):
26	(P.3)	Вид на гориво:
27	(P.4)	Број на вртежи (min ⁻¹):
-	(P.5)	Идентификационен број на моторот:
-	(Q)	Однос силина/маса (само за мотоцикли) (kW/kg):
40	(R)	Боја на возилото:
42	(S.1)	Број на седишта (за М2 и М3 без возач):
-	(S.2)	Број на места за стоење:
-	(3S)	Број на места за лежење:
29	(T)	Максимална брзина (km/h):
46	(45)	Стационарна бучава: dB(A), при брзина на вртење: min ⁻¹ ;
49	(V.7)	CO ₂ (g/km):
Забелешки во однос на преправката/поправката*:		

(печат)

(потпис на одговорно лице)

* да се прецрта што не е применливо

II дел (се пополнува и оверува само за возилата во кои дополнително е вграден уред за погон со ТНГ или КЗГ)

ПОДАТОЦИ ЗА ВГРАДЕНИОТ УРЕД ЗА ПОГОН НА ТЕЧЕН НАФТЕН ГАС (ТНГ) ИЛИ
КОМПРИМИРАН ЗЕМЈЕН ГАС (КЗГ)

ВИД НА ЕЛЕМЕНТОТ	ПРОИЗВЕДУВАЧ – ТИП	ФАБРИЧКИ БРОЈ ИЛИ КОД	ОДОБРЕНИЕ - БРОЈ - ИЗДАВАЧ
Резервоар за гас			
Арматура на резервоарот			
Куќиште на резервоарот / капак на арматурата / преграда			
Електро - вентил со филтер за ТНГ			
Електро - вентил за бензин			
Редуктор - регулатор (испарувач) за ТНГ			
Мешач гас - воздух (плочка на карбураторот) - систем за впрскување на гасот			
Октан селектор (прекинувач на горивото со електрична инсталација и елементи			
Цевки и црева од инсталацијата			
Држачи на резервоарот за гас			

Датум на прва периодична хидраулична проба на резервоарот: :

.....

(печат)

(потпис на одговорно лице)